

Rekommendation 2/2023
Förslag A 1926/PRE
Behandlas i Presidiet

Betänkande över svar på Rek. 2/2023 om gemensam nordisk säkerhet och försvar

Presidiet föreslår att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att 2/2023 vad angår *Gemensam nordisk säkerhet och försvar* för rådets del är *slutbehandlade*.

Bakgrund

Rekommendationen har följande lydelse:

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

- att göra en totalförsvarsrapport om Nordens gemensamma säkerhet och försvar
- att se över Nordiska rådets och ministerrådets roll i förhållande till det nordiska säkerhets- och försvarssamarbetet

Svar från de nordiska regeringarna

Sikkerhetssituasjonen i Europa har hatt en dramatisk endring de siste årene, spesielt etter Russlands aggresjonskrig mot Ukraina som ble utvidet i februar 2022, men også i henhold til andre nasjoner som ønsker å utfordre den regelbaserte verdensordenen. Nordisk sikkerhets- og forsvarssamarbeid har blitt utvidet for å møte disse utfordringene, og Finland og Sveriges søknad om medlemskap i NATO har åpnet for nye muligheter innen samarbeidet.

Nordisk medlemskap av NATO kommer til å styrke alliansen og dermed også øke sikkerheten for innbyggere i Norden. De nordiske landene har lenge sett helhetlig på sikkerhet og forsvar, og lagt vekt på effektivt samarbeid mellom sivile og militære myndigheter som styrker motstandsdyktighet og beredskap på tvers av grenser. Landene har nå videreutviklet det eksisterende samarbeidet innen NORDEFECO med tillit til endringer i nordisk alliansepolitikk. En ny visjon for utveckling av NORDEFECO har godkjents av landene (Visjon 2030, som signeres når Sverige blir medlem av NATO). Visjonen legger vekt på allerede etablerte samarbeidsmuligheter innen Norden,

deriblant koordinering av forsvars- og beredskapsplaner. Det er initiativer, der understøtter NATO's afskrækkelse og forsvarsprofil i Norden.

Stoltenberg (2009) og Bjarnason rapportene (2021) var viktige innlegg i nordisk sikkerhets- og forsvarspolitik, og mange av forslagene er nå under utvikling siden landene tilpasser seg til en krevende sikkerhetssituasjon. Økt samarbeid er allerede underveis etter endringen i nordisk alliansepolitikk, og dermed kan det være ønskelig å avvente og vurdere hva en ny rapport kan bidra med ytterlig til den omfangsrige økningen i nordisk samarbeid som nå er underveis.

De nordiske landes regeringer anser hermed, at rekommandationen er delvist opfyldt.

Presidiets synpunkter

Nordisk forsvarssamarbejde udvikler sig i stor hast i denne tid og Nordisk Råd har i lang tid været drivkraften bag et tættere samarbejde på området. Præsidiets mener at det fortsat er vigtigt med en totalforsvarsrapport som har et helhedsperspektiv, når det kommer til sikkerhed, herunder sætte fokus på fredsopbygning og forsvarets rolle i forhold til det civile beredskab. Præsidiets mener også fortsat at det vil være naturligt, at en rapport også vurderer Nordisk Ministerråds og Nordisk Råds rolle i lyset af den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske virkelighed. Dette tages blandt andet op i arbejdet i Nordisk Råds arbejdsgruppe vedrørende opdatering af Helsingforsaftalen.

Præsidiets vil fortsat følge op på sagen og forventer at de nordiske regeringer vil komme til den konklusion at en nordisk totalforsvarsrapport vil være nødvendig for at belyse den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske virkelighed i Norden og pege fremad i hvordan det nordiske forsvarssamarbejde skal videreudvikles.

Præsidiets foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 2/2023 om fælles nordisk sikkerhed og forsvar til efterretning og anser den som færdigbehandlet for rådets vedkommende.

Helsingfors, den 11. december 2023

Annette Lind (S)
Heléne Björklund (S)
Kim Berg (sd)
Oddný G. Harðardóttir (Sf)
May Britt Lagesen (A),
Anna Starbrink (L)
Hanna Katrín Friðriksson (Vr)
Heidi Greni (Sp)

Jouni Ovaska (cent)
Helge Orten (H)
Bryndís Haraldsdóttir (Sj.)
Maria Stockhaus (M)
Kathy Lie (SV)
Lorena Delgado Varas (V)
Juho Eerola (saf)

